

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring
av vissa lagar om undervisningsväsendet**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i grundskolelagen, gymnasielagen, lagen om vuxengymnasier, lagen om privata skolor med främmande undervisningsspråk, lagen om yrkesläroanstalter, lagen om musikläroanstalter, lagen om folkhögskolor med statsandel, lagen om idrottsutbildningscenter med statsandel samt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

Den förberedande undervisning för grundskolan som ordnas för invandrare som har uppnått eller uppnår läropliktsåldern skall lyda under grundskolväsendet och omfattas av dess finansieringssystem.

Grundskoleelever med samiska som modersmål kan i läroämnet modersmålet få undervisning i samiska samt grundskoleelever och gymnasieelever med ett främmande språk som modersmål i sitt eget modersmål.

De privata skolorna med främmande undervisningsspråk skall omfattas av det lagstadgade finansieringssystemet och det skall stadgas om hemkommunernas skyldighet att betala de av skolgången föranledda kostnaderna för de elever som går i dessa skolor.

Ansvar för finansieringen av utbildningen mellan landskapet Åland och riket klargörs enligt principen om ömsesidighet. Staten svarar riksomfattande för finansieringen om kostnaderna för de åländska elever som får gymnasie- och yrkesutbildning.

Dessutom skall stadgandena om yrkesläroanstalternas kalkylerade timresurs upphävas.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen och avses bli behandlad i samband med den. Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 1995.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Introduktionsutbildning för invandrare i läropliktsåldern (grundskolelagen 4 och 84 c §§)

Antalet utläningar har ökat kraftigt i vårt land sedan slutet av 1980-talet. I början av mars 1994 fanns det knappt 57 000 utläningar i vårt land, dvs. omkring 1,1 procent av hela befolkningen. Utlänningarna representerar över 60 nationaliteter. En stor grupp av utlänningarna är flyktingar och asylsökande.

Utlänningarnas anpassning till vårt samhälle samt bevarandet av deras kultur har stötts bl.a.

med olika undervisningsarrangemang. På undervisningsministeriets förvaltningsområde har de formen av förberedande undervisning för grundskoleundervisningen för flyktingar och asylsökande i läropliktsåldern, undervisning i det egna modersmålet i grundskolan och gymnasiet för elever med ett främmande språk som modersmål samt stödundervisning för invandrare. Dessutom är det allmänt sett möjligt att lagstiftningen om grundskolan och gymnasiet ger möjlighet använda främmande språk i undervisningen och bilda särskilda undervisningsgrupper för elever med ett främmande språk. Enligt den nya lagen om vuxengymnasier (439 /94) kan ett vuxengymnasium specialisera sig exempelvis på att undervisa studeran-

de med ett främmande språk som modersmål och ett separat utbildningsprogram för studerande med ett främmande språk kan godkännas som en del av läroplanen.

Enligt 16 § i statsrådets beslut om mottagande av flyktingar och asylsökande (1607/92) beslutar undervisningsministeriet om specialarrangemangen när det gäller flyktingundervisningen för personer i läropliktsåldern samt om den ersättning som skall betalas för undervisningen. Undervisningsministeriet har årligen fattat beslut i frågan. På grund av beslutets särskilda betydelse har ärendet upptagits till behandling vid statsrådets allmänna sammanträde. För 1994 gäller statsrådets beslut, utfärdat i december 1993, om vissa specialarrangemang i fråga om undervisning av invandrare och om beviljande av extra statsunderstöd (1691/93). Enligt beslutet kan kommunen ordna förberedande gruppundervisning som tar högst ett halvt år i anspråk för flyktingar och asylsökande i läropliktsåldern och få extra statsunderstöd för undervisningens kostnader till 15 000 mark per flykting eller asylsökande inom ramen för de anslag som i statsbudgeten har reserverats för detta ändamål. Utbildningsstyrelsen beviljar statsunderstödet årligen på ansökan och i efterskott. I undervisningen följs de av utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för läroplanen för förberedande undervisning av flyktingar.

År 1993 deltog sammanlagt 850 personer i den förberedande undervisningen för grundskoleundervisningen. Undervisning ordnades i 58 kommuner.

I den justering av planen för utveckling av utbildningen och av forskningen vid högskolorna för åren 1991—1996 som statsrådet godkände i juni 1993 konstateras att de språkliga och kulturella minoriteterna skall få sina grundrättigheter i fråga om utbildning tryggade. Vid ordnandet av undervisningen skall man inom de ramar resurserna tillåter försöka ta hänsyn till deras speciella behov. För läropliktiga invandrarbarn skall kommunens skolsystem ordna grundskoleundervisning inom ramen för den sedvanliga grundskoleundervisningen.

För att detta mål skall nås föreslås att den förberedande undervisningen för grundskolan för invandrare i läropliktsåldern omvandlas till ordinarie så att den omfattas av tillämpningsområdet för grundskolelagstiftningen. Ett stadgande om ordnande av undervisningen tas in i ett nytt 4 mom. i 4 § grundskolelagen. Finan-

sieringen av undervisningen skall samtidigt omfattas av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92).

Närmare föreskrifter om ordnandet av den förberedande undervisningen ges genom undervisningsministeriets beslut. Då undervisningens omfattning inte kan utvidgas inom ramen för tillbudsstående resurser är avsikten åtminstone till en början att den förberedande undervisningen fortfarande skall ges endast åt flyktingar och asylsökande i läropliktsåldern. Enligt förslaget till stadgande skall utbildning dock kunna ges även omedelbart innan barnet når läropliktsåldern. Avsikten är även att bibehålla den tid undervisningen pågår på minst nuvarande nivå. I beslutet skall sättet att ordna undervisningen i stor utsträckning överlåtas på kommunerna att avgöra. Vid undervisningen skall de av utbildningsstyrelsen utarbetade grunderna för läroplanen iakttas.

De barn som deltar i undervisningen skall inte räknas som egentliga elever i grundskolan och deras antal skall därför inte inverka t.ex på den timresurs som används när de priser per enhet som ligger till grund för statsandelen räknas ut. Till förordningen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (820/92) fogas ett stadgande enligt vilket de barn som deltar i undervisningen dock skall jämföras med grundskoleelever när elevantalen beräknas. Kommunen skall få lika mycket i statsandel för varje barn som deltar i förberedande undervisning som den får för varje egentlig grundskoleelev. Dessutom fogades till 84 c § grundskolelagen ett nytt 2 mom., enligt vilket ett belopp motsvarande hemkommunens betalningsandel betalas med statliga medel i fråga om dem som får förberedande undervisning och som saknar hemkommun i Finland.

1.2. Modersmålsundervisning för elever med samiska som modersmål (27 § grundskolelagen och 18 § gymnasielagen)

Det samiska språkets ställning har förstärkts kraftigt under de senaste åren. På lagstiftningsnivå har samernas språkliga rättigheter skrivits in i lagen om användning av samiska hos myndigheter (516/91), som trädde i kraft vid ingången av 1992. Även i skollagstiftningen har möjligheterna att ordna undervisning i samiska och på samiska utökats under de senaste åren. Till gymnasielagens 18 § 2 mom. fogades från

början av läsåret 1991—92 ett stadgande enligt vilket en elev som bor inom samernas hembygdsområde kan undervisas i samiska i läroämnet modersmålet. Även förordningen angående studentexamen (717/47) har ändrats så att en elev kan avlägga modersmålsprovet på samiska. Den möjlighet som stadgandet medför har också utnyttjats. Denna vår avlade de tre första examinanderna modersmålsprovet på samiska i studentskrivningarna. Den elev som valt samiska som modersmål undervisas enligt 32 § 2 mom. (689/93) gymnasieförordningen i finska som det andra inhemska språket. Svenska är enligt paragrafens 3 mom. ett valfritt ämne för eleven. I studentskrivningarna avlägger eleven som obligatoriskt prov i finska ett prov som är likt modersmålsprovet.

Enligt 27 § 2 mom. grundskolelagen kan en elev som bor inom samernas hembygdsområde med samtycke av elevens vårdnadshavare i läroämnet modersmålet undervisas i samiska och finska, enligt vad som bestäms i läroplanen. En elev i grundskolan kan alltså enligt gällande lagstiftning inte studera enbart samiska som modersmål utan finska skall undervisas under en del av de timmar som är reserverade för modersmålet. Eleven får ett gemensamt vitsord i finska och samiska. En sådan elev kan samtidigt som undervisning i ett frivilligt språk få undervisning i finska och samiska och av timantalet för undervisningen i modersmålet och undervisningen i det frivilliga språket bildas en helhet som på det sätt som bestäms i läroplanen delas mellan samiska och finska. Under läsåret 1993—94 fick sammanlagt 130 elever modersmålsundervisning i samiska och finska.

Till grundskolelagens 8 § fogades ett nytt 4 mom. som trädde i kraft vid ingången av februari 1991. Enligt stadgandet kan det inrättas ett skoldistrikt även för undervisning på samiska om det i kommunen finns samisk-språkiga invånare. Utsjoki kommun har inrättat de första skoldistriktet för undervisning på samiska från ingången av läsåret 1994—95.

Stadgandet i 27 § 2 mom. grundskolelagen enligt vilket det i grundskolan på modersmålstimmarna skall ges undervisning såväl i samiska som i finska står inte i samklang med strävandena att förstärka samernas språkliga rättigheter. Stadgandet står också i strid med att undervisningen i övrigt kan ges helt på samiska.

I överensstämmelse med stadgandena om

gymnasiet föreslås att det i grundskolan skall kunna undervisas i samiska i läroämnet modersmålet. Samtidigt skall den begränsning i såväl 27 § 2 mom. grundskolelagen som 18 § 2 mom. gymnasielagen slopas enligt vilken samiska kan undervisas som modersmål endast inom samernas hembygdsområde. Det skall vara skolans huvudman som avgör när det är ändamålsenligt att ge modersmålsundervisning i samiska. Avsikten är att till grundskoleförordningen (718/84) foga ett stadgande enligt vilket den som undervisas i samiska som modersmål skall studera finska eller svenska som det andra inhemska språket och att det ena av nämnda språk skall vara valfritt för eleven.

Elevens vårdnadshavare får välja om eleven deltar i modersmålsundervisning i samiska eller i finska.

1.3. Modersmålsundervisningen för elever med ett främmande språk som modersmål (27 § grundskolelagen, 18 § gymnasielagen och 13 § lagen om vuxengymnasier)

År 1993 fick omkring 2 600 grundskolelever och gymnasieelever som talar ett främmande språk undervisning i sitt eget modersmål. Undervisning ordnades i 65 kommuner och i sammanlagt 33 olika språk. De vanligaste språken var ryska, estniska, vietnamesiska, engelska, tyska och somaliska. Undervisningen har stötts med statens medel genom statsunderstöd till undervisningsarrangörerna med stöd av 38 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Om grunderna för beviljande av understöd bestäms i undervisningsministeriets beslut om beviljande av extra statsunderstöd för modersmålsundervisning av romaner och elever med främmande modersmål och för sådan undervisning som syftar till att upprätthålla de språkkunskaper som finländska elever som inflyttat från utlandet har förvärvat utomlands, i grundskolan och gymnasiet (1693/93). Enligt beslutet kan kommuner eller registrerade föreningar beviljas extra statsunderstöd till högst 86 procent av lärarnas faktiska och godtagbara lönekostnader jämte lagstadgade avgifter för bl.a. modersmålsundervisning av elever med främmande modersmål. Statsunderstöd betalas för högst två undervisningstimmer i veckan per undervisningsgrupp. Enligt beslutet bör undervisningen

huvudsakligen ordnas vid en annan tidpunkt än under lektionerna.

För att förbättra rättigheterna i fråga om utbildning för elever med ett främmande språk som modersmål enligt de mål som uppställts i utvecklingsplanen föreslås att undervisningen i det egna modersmålet för elever med ett främmande språk som modersmål på lagstiftningsnivå ombildas till ordinarie så att den utgör en del av skolornas verksamhet. Enligt förslaget skall elever med ett främmande språk med modersmål få modersmålsundervisning i sitt eget modersmål och är då inte tvungna att delta i modersmålsundervisningen i finska eller svenska. Ett stadgande om detta skall intas i 27 § 2 mom. grundskolelagen och 18 § 2 mom. gymnasielagen. I grundskoleförordningen och gymnasieförordningen skall intas stadganden med stöd av vilka en elev kan studera finska eller svenska som det andra inhemska språket eller som ett främmande språk. Med stöd av 38 § grundskoleförordningen och 18 § gymnasieförordningen kan en elev också vid behov befrias från studier i ett språk. Avsikten är att i samband med reformen ändra besluten om timfördelningen i grundskolan och gymnasiet så att det minimiantal timmar som skall reserveras för undervisningen i modersmålet och undervisningen i det andra inhemska språket kan fördelas smidigt i undervisningen för elever med ett främmande språk som modersmål, exempelvis så att det obligatoriska antalet timmar i det andra inhemska språket ökas och antalet timmar i modersmålsundervisningen minskas. Inom undervisningen i finska och svenska kan de lärokurser som fastställts för elever med ett främmande språk som modersmål användas. När väl språkkunskaperna förbättrats kan eleven om han så önskar övergå till att studera finska eller svenska också som modersmål, varvid eleven skulle studera två modersmål. Avsikten är också att ändra stadgandena om studentexamen så att examinanden kan skriva två modersmålsprov.

För att de begrepp som används inom undervisningen av elever med ett främmande språk som modersmål skall förenhetligas föreslås att begreppet hemspråk som använts i 13 § 2 mom. lagen om vuxengymnasier samtidigt ändras till modersmålet för en studerande med ett främmande språk som modersmål. Dessutom skall omnämmandet av möjligheten att undervisa finska och svenska som främmande språk strykas i stadgandet. Undervisning i

finska och svenska som främmande språk är möjlig även utan detta stadgande förutsatt att utbildningsstyrelsen fastställer målen för och innehållet i utbildningen.

Genom ändringarna åläggs huvudmännen för läroanstalterna inte att ordna undervisning i det egna modersmålet för elever med ett främmande språk som modersmål. Undervisningen kan fortfarande ordnas också utanför grundskolans lektioner. Finansieringen av de merkostnader som undervisningen i modersmålet för elever med ett främmande språk som modersmål förorsakar skall också i fortsättningen huvudsakligen skötas med extra statsunderstöd. I fråga om grundskolan kan huvudmannen också med stöd av 31 § grundskolelagen ansöka om höjning av det kalkylerade timantal som används vid beräkningen av statsandelen. De kostnader som undervisningen föranleder skall beaktas vid fastställande av de riksomfattande genomsnittliga beloppen för priserna per enhet enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

Utbildningsstyrelsen har i de nya grunderna för läroplanen för grundskolan och gymnasiet, som trädde i kraft vid början av läsåret 1994—95, fastställt målen för och innehållet i undervisningen i det egna modersmålet för elever med ett främmande språk som modersmål samt fastställt målen för och innehållet i läroämnet finska som främmande språk.

I samband med reformen förändras inte specialarrangemangen i fråga om stödundervisningen för invandrare. Avsikten är dock att luckra upp grunderna för beviljande av extra statsunderstöd för stödundervisningen.

1.4. Finansieringsarrangemang för skolor med främmande undervisningsspråk (3 a, 3 b och 3 c §§ lagen om privata skolor med främmande undervisningsspråk)

Skolor med främmande undervisningsspråk är de skolor som arbetar enligt lagen om privata skolor med främmande undervisningsspråk (373/63). Statsrådet kan enligt 2 § i nämnda lag bevilja tillstånd för inrättande av en skola med främmande undervisningsspråk. För närvarande finns det tre privata skolor med främmande undervisningsspråk: engelska skolan, som finns i Helsingfors, internationella skolan i Helsingfors och Helsingin Saksalainen koulu.

I skolor med främmande undervisningsspråk sker undervisningen huvudsakligen på ett främmande språk. Engelska skolan är en 9-årig skola som meddelar grundskoleundervisning. Den riktar sig huvudsakligen till finländska barn. Målet är att eleverna skall få sådana kunskaper i engelska som motsvarar modersmålet. Huvudmannen för skolan har fått tillstånd att ordna gymnasieundervisning från ingången av läsåret 1995—96.

Internationella skolan i Helsingfors omfattar grundskola och gymnasium. Skolans elever kommer till största delen från andra länder. Skolan har elever som hör till flera olika språkgrupper. För närvarande är drygt en fjärdedel av eleverna finländare. Internationella skolan i Helsingfors hör till en organisation för internationella skolor, vars centralorgan i Europa är European Council of International Schools (ECIS). De skolor som hör till denna organisation följer gemensamma undervisningsprogram. Vid internationella skolan i Helsingfors är det möjligt att avlägga internationell studentexamen (International Baccalaureate).

Vid Helsingin Saksalainen koulu ges undervisning på såväl tyska som finska. Skolan omfattar grundskole- och gymnasiestadiet. Gymnasiestudiet avslutas med den tyska studentexamen "Reifeprüfung". Det är också möjligt att avlägga finsk studentexamen vid skolan. Skolan har en tvåspråkig linje där målet är att de studerande skall få sådana kunskaper och färdigheter i tyska att de kan klara av ett tyskt gymnasium och Reifeprüfung.

Det finns för närvarande totalt omkring 1 100 elever vid skolor med främmande undervisningsspråk. Antalet elever vid Helsingin Saksalainen koulu är omkring 530, vid engelska skolan omkring 400 och vid internationella skolan omkring 230.

Skolor med främmande undervisningsspråk beviljas statsunderstöd enligt prövning inom ramen för statsbudgeten. Även elevernas hemkommuner understöder skolorna enligt prövning. De understöd som tyska staten beviljar (år 1993 omkring 5 miljoner mark) har täckt en del av kostnaderna i Saksalainen koulu. Skolan fick år 1993 2 miljoner mark i statsunderstöd med stöd av statsbudgeten. Statsunderstödet för internationella skolan var 2,4 miljoner mark år 1993. För engelska skolan var statsunderstödet 2,8 miljoner mark nämnda år. Alla dessa skolor bar upp elevavgifter. Elevavgifterna varierade mellan ett par tusen mark till

inmot 40 000 mark per år. Avgifterna var högst vid internationella skolan i Helsingfors. I vissa fall ger vårdnadshavarnas arbetsgivare understöd för elevavgifterna i fråga om elever vid internationella skolan.

I propositionen föreslås att till lagen om privata skolor med främmande undervisningsspråk fogas ett stadgande om statsandel som beviljas skolorna och om hemkommunernas betalningsskyldighet för elever som går i skolorna (3 a, 3 b och 3 c §§). Betalningsskyldigheten skall gälla elever som enligt lagen om hemkommun (201/94) har sin hemort i Finland.

Som grund för statsandelen används det med stöd av 10 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet fastställda riksomfattande genomsnittliga belopp för priserna per enhet per elev som skall läggas till grund för beräkningen av priserna per enhet i grundskolan. Även hemkommunens betalningsandel bestäms enligt samma belopp. Statsandelen och hemkommunens betalningsandel bestäms enligt statsandelsskalan för undervisningsverksamhet och bärkraftsklassen i elevens hemkommun som stadgas i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Betalningsandelarna dras av från de poster som skall betalas till kommunerna enligt kvittningsförfarande som anges i 40 § 1—3 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Om beräkningen av elevantalen, om definitionen av en betalningsskyldig kommun och om övriga tillvägagångssätt och finansieringen gäller fortfarande vad som stadgas i sistnämnda lag eller som genom förordning stadgas med stöd av den.

Av jämlikhetsskäl är det motiverat att skolorna omfattas av lagstadgad statsandel och att det stadgas om hemkommunernas betalningsskyldighet för eleverna. När det gäller de privata skolor med främmande undervisningsspråk som staten är huvudman för, Helsingin ranskalais-suomalainen koulu och suomalaisvenäläinen koulu, stadgas det om hemkommunernas skyldigheter att delta i skolornas kostnader. Det har stiftats en egen lag för var och en av dessa statliga skolor. I ett samhälle som blir allt mer internationaliserat är det inte motiverat att skolor som i hög grad sköter samma slags uppgifter till denna del behandlas på olika sätt. Avsikten med propositionen är också att trygga den ekonomiska grunden för skolor med främmande undervisningsspråk då den offentliga ekonomin stramas åt. Allt fler

kommuner försöker av inbesparingsskäl bli av med betalningsandelarna till de skolor som inte har någon lagstadgad rätt att fakturera elevernas hemkommuner. Sådana omständigheter får inte skada verksamheten vid skolor som sköter en viktig utbildningsuppgift i ett allt mer internationaliserat samhälle.

1.5. Betalningar mellan riket och landskapet Åland (54 § gymnasielagen, 28 § vuxengymnasielagen, 31 c § lagen om yrkesläroanstalter, 4 § lagen om musikläroanstalter, 18 § lagen om folkhögskolor med statsandel, 21 § lagen om idrottsutbildningscenter med statsandel samt lagen om upphävande av 39 § 2 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet)

Enligt 31 c § 3 mom. (717/92) lagen om yrkesläroanstalter är elevens hemkommun skyldig att till landskapet Åland betala en betalningsandel för en elev som bor i riket och får yrkesutbildning vid en läroanstalt i landskapet. Betalningsandelen bestäms enligt samma grunder som hemkommunens betalningsandel för en studerande som får yrkesutbildning i riket. I lagstiftningen för landskapet Åland finns stadganden med samma innehåll om landskapets skyldighet att delta i kostnaderna för åländska studerande som får yrkesutbildning i riket.

I Ålands landskapslagstiftning har landskapets betalningsskyldighet från ingången av 1994 utsträckt att gälla också elever från Åland som går i gymnasium i riket. Rikets lagstiftning innehåller inte motsvarande stadgande om hemkommunernas betalningsskyldighet för elever som bor i riket och går i gymnasium på Åland. Till denna del sker ingen växelverkan mellan landskapet och riket.

Enligt 40 § 1—3 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet skall den statsandel som har beviljats enligt nämnda lag och betalningsandelen för elevens hemkommun betalas till nettobelopp direkt till läroanstalternas huvudmän från ingången av 1994. Faktureringen och penningrörelsen mellan staten, kommunerna och andra huvudmän för läroanstalterna har därmed avskaffats. I fråga om elever från riket som studerar på Åland och åländska elever som studerar i riket har detta s.k. kvittningsförfarande inte kunnat genomföras från ingången av innevarande år eftersom detta skulle ha förutsatt en ändring också av

landskapslagstiftningen. Huvudmännen för läroanstalter i riket har därför särskilt fakturerat landskapet för åländska elever. Likaså fakturerar landskapsstyrelsen hemkommunerna för de elever från riket som studerar på Åland. Faktureringspraxis mellan elevernas hemkommuner och landskapet Åland har förorsakat oklarheter och mycket arbete i förhållande till det ringa antalet fakturor. Problemet får en större dimension vid ingången av 1995 när Åland avskaffar den bärkraftsklassificering för kommunerna i landskapet som utgjort grunden för faktureringen till hemkommunerna.

I propositionen föreslås att betalningsrörelsen i fråga om utbildningen mellan riket och landskapet Åland slopas. Staten svarar i sin helhet för finansieringen av de elever som från Åland kommer till rikets gymnasier, vuxengymnasier och läroanstalter som meddelar yrkesutbildning. Finansieringen omfattar statsandelarna och hemkommunernas betalningsandelar. Avsikten är att till den åländska lagstiftningen på motsvarande sätt foga stadganden, enligt vilka landskapstyrelsen svarar för finansieringen av studerande som studerar vid Ålands yrkesläroanstalter och gymnasier och som har sin hemort inom riket.

Enligt förslaget svarar staten för finansieringen inte bara för de ålänningen som studerar i gymnasier, vuxengymnasier och yrkesläroanstalter utan även för de ålänningar som i riket får yrkesutbildning vid musikläroanstalter, folkhögskolor och idrottsutbildningscenter med statsandel. I de lagar som berör nämnda läroanstalter föreslås de ändringar som arrangemangen förutsätter. Dessutom föreslås att 39 § 2 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet som gäller beviljande av statsandel åt åländska elever skall upphävas som onödig.

Våren 1994 fick ca 230 ålänningar gymnasieutbildning och yrkesutbildning vid läroanstalter i riket. På motsvarande sätt fick ca 120 sådana elever utbildning vid läroanstalter på Åland som hade hemort i kommuner i riket. Det är inte ändamålsenligt att för så små elevmängder på detta sätt knyta rikets lagstiftning om finansieringen av utbildningen till landskapets lagstiftning om den utbildning som faller under landskapets självstyrelse. Med hänsyn till ärendets betydelse förutsätter gällande praxis onödiga specialarrangemang i landskapet och riket.

1.6. Yrkesläroanstalternas timresurs (21 § lagen om yrkesläroanstalter)

Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet har ändrats från ingången av 1994 så att priserna per enhet för yrkesläroanstalterna bestäms enligt läroanstaltsform på basis av de riksomfattande genomsnittliga kostnaderna per elev. När priset per enhet räknas ut skall det på så sätt beräknade beloppet graderas i sådan utbildning inom läroanstaltsformen för vilken kostnaderna är avsevärt högre än genomsnittet. Om graderingsfaktorerna stadgas genom förordning.

Avsikten med det system för beräkning av priserna per enhet som trädde i kraft före ingången av 1994 var att priserna per enhet i yrkesläroanstalterna på samma sätt som i grundskolan och gymnasiet skulle graderas på basis av det per elev räknade kalkylerade timantalet i undervisningen, dvs. timresursen. Ett graderingssystem som bygger på timresursen frångicks eftersom det enligt provberäkningarna inte skulle ha givit ett genomförbart resultat.

I samband med den reform som trädde i kraft vid ingången av 1994 förblev 21 § i lagen om yrkesläroanstalter i kraft sådan den lyder i lagen den 3 augusti 1992 (717/92). I paragrafen stadgas om bemyndigande att genom förordning stadga om kommunala och privata läroanstalters kalkylerade antal undervisningstimmar samt om antalet undervisningstimmar vid statliga läroanstalter. Avsikten med stadgandet var att ge ett bemyndigande att genom förordning stadga om de graderingsgrunder för de kommunala och privata läroanstalternas priser per enhet som bygger på timresursen.

I ett kalkylbaserat statsandelssystem utgör stadgandena om timresursen endast grunder för dimensionering av statsandelen. Det föreslås att 21 § upphävs som obehövlig. Enligt de stadganden för beräkning av statsandelen som trädde i kraft vid ingången av 1994 skall den inte tillämpas vid beräkningen av priserna per enhet för yrkesläroanstalterna. Stadgandet behövs inte heller i de statliga läroanstalterna eftersom de anslag som anvisas dem för verksamhetsutgifter dimensioneras på samma grunder som den lagstadgade finansieringen till kommunala och privata läroanstalter.

2. Propositionens verkningar

2.1. Ekonomiska verkningar

Införlivandet av den förberedande undervisningen för invandrare med det kalkylbaserade finansieringssystemet har inga betydande ekonomiska verkningar. I det gällande systemet är det statsunderstöd per elev som beviljas för förberedande undervisning lika stort oberoende av kommun. För undervisningen beviljas detta år statsunderstöd till uppskattningsvis omkring 16,5 miljoner mark. Enligt förslaget kommer finansieringsnivån i fortsättningen att vara beroende av hur stort priset per enhet är i kommunen. De kommunvisa enhetspriserna fastställda för detta år varierar mellan ca 14 000 och 56 000 mark per elev. Det genomsnittliga belopp som utgör grunden för enhetspriset i grundskolan är ca 18 700 mark per elev. Då största delen av dem som deltar i förberedande undervisning saknar hemkommun i Finland, innebär reformen att statens insatser ökar och att andelen för dem som ordnar utbildningen på motsvarande sätt minskar. Kostnadsverkningarna av reformen beror på hur mycket förberedande undervisning som ordnas. En utökad och effektivare förberedande undervisning skulle minska behovet av stödundervisning för invandrare.

Avsikten är att fortfarande stöda undervisningen i det egna modersmålet för elever som talar ett främmande språk också med ett statsunderstöd enligt 38 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Grunderna för beviljande av statsunderstöd skall justeras i samband med reformen. Detta år används omkring 3,5 miljoner mark gemensamt för undervisningen i modersmålet för elever med ett främmande språk som modersmål och för undervisning i modersmålet för zigenare.

Det att statsunderstöd enligt prövning frångås och skolor med främmande undervisningsspråk beviljas statsandel ökar statens utgifter med ca 2,6 miljoner mark jämfört med detta år. Betalningsskyldigheten för eleverna hemkommuner ökar deras utgifter med omkring 9,9 miljoner mark. De understöd som kommunerna frivilligt betalat skolornas huvudmän uppgick år 1993 till omkring 2,5 miljoner mark. Om en elev å andra sidan övergår till en skola som kommunen driver är elevens hemkommun skyldig att delta i de kostnader

elevens skolgång medför. Reformen ökar andelen offentlig finansiering i Helsingin Saksalainen koulu och i engelska skolan och gör det möjligt att sänka elevavgifterna i dem. Det totala beloppet av den offentliga finansieringen för internationella skolan i Helsingfors bibehålls på detta års nivå. Hemkommunens betalningsskyldighet gäller de elever som har hemort i Finland.

Slopandet av betalningsrörelsen mellan Åland och riket på det föreslagna sättet ökar statens utgifter med 1,8 miljoner mark jämfört med situationen våren 1994. Hemkommunernas betalningsandelar till Åland minskar för sin del med 1,0 miljoner mark.

2.2. Organisatoriska verkningar

Propositionen har inga betydande organisatoriska verkningar. Genom att de understöd som beviljats för förberedande undervisning för invandrare överförs till det kalkylbaserade finansieringssystemet försvinner dock omkring 60 beredningsuppgifter i samband med understödsbesluten inom undervisningsförvaltningen årligen. Genom att hemkommunsandelarna för dem som studerar på Åland omfattas av det s.k. kvittningsförfarandet blir betalningssystemet klarare.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteupp-

drag vid undervisningsministeriet. Förhandlingar om propositionen har förts med Finlands Kommunförbund.

Finansieringsarrangemangen för skolor med främmande undervisningsspråk har behandlats i en av undervisningsministeriet tillsatt arbetsgrupp för lagstiftningen om skolor med främmande undervisningsspråk (Promemorior av undervisningsministeriets arbetsgrupper 1993:18). I arbetsgruppen fanns företrädare för undervisningsministeriet och utbildningsstyrelsen, kommunernas centralorganisationer, Helsingfors stad och skolorna med främmande undervisningsspråk. Utlåtanden om arbetsgruppens promemoria begärdes av olika intressegrupper. Största delen av dessa understödde de förslag till ändring av finansieringssystemet som ingår i propositionen. Kommunernas centralorganisationer däremot var emot att det stadgas om betalningsskyldighet för elevernas hemkommuner. I propositionen föreslås att skolornas finansieringsarrangemang genomförs i en mer kalkylbaserad form än i den modell som arbetsgruppen har föreslagit.

4. Ikraftträdande

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen 1995 och avses bli behandlad i samband med den. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1995.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av grundskolelagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i grundskolelagen av den 27 maj 1983 (476/83) 27 § 2 mom., sådant det lyder i lag av den 8 februari 1991 (261/91), samt fogas till 4 §, sådant den lyder delvis ändrad genom lag av den 25 januari 1991 (171/91), ett nytt 4 mom. och till 84 c §, sådant den lyder i lag av den 3 augusti 1992 (707/92) ett nytt 2 mom., som följer:

4 §

I grundskolan kan dessutom på de grunder som undervisningsministeriet fastställer anord-

nas förberedande undervisning för grundskoleundervisningen för invandrare som har uppnått eller uppnår läropliktsåldern.

27 §

På grundskolans lågstadium undervisas i antingen det andra inhemska språket eller ett främmande språk och på högstadiet i såväl det andra inhemska språket som ett främmande språk såsom gemensamma ämnen. En elev med samiska eller ett främmande språk som modersmål kan i modersmålsundervisningen undervisas i sitt eget modersmål. Läroplanen kan också omfatta andra läroämnen som hänför sig till grundskolans uppgifter enligt vad som stadgas genom förordning.

84 c §

Om de som deltar i undervisning som avses i 4 § 4 mom. saknar hemkommun, betalas den som anordnar undervisningen med statens medel ett belopp som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 18 och 54 b §§ gymnasielagen**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i gymnasielagen av den 27 maj 1983 (477/83) 18 § 2 mom. och 54 b § 2 mom., 18 § 2 mom.

sådant det lyder i lag av den 15 maj 1992 (426/92), och 54 b § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 3 augusti 1992 (708/92), som följer:

18 §

Läroplanen kan dessutom omfatta andra ämnen som hänför sig till gymnasiets uppgifter. En elev med samiska eller ett främmande språk som modersmål kan i modersmålsundervisningen undervisas i sitt eget modersmål. Till läroplanen hör även ämnesövergripande temastudier. I gymnasiet kan finnas klubbar i vars verksamhet även andra än gymnasiets elever kan delta. Gymnasieundervisning får meddelas även utanför skolan.

54 b §

Om en elev saknar hemkommun eller om han har hemort på Åland, betalas läroanstaltens huvudman med statens medel ett belopp som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av 13 och 28 §§ lagen om vuxengymnasier**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 13 § 2 mom. och 28 § 2 mom. lagen den 3 juni 1994 om vuxengymnasier (439/94) som följer:

13 §

 Läroplanen kan utöver vad som stadgas i 1 mom. även omfatta andra allmänbildande ämnen som hänför sig till vuxengymnasiets uppgifter och ämnesövergripande temastudier. En studerande med samiska eller ett främmande språk som modersmål kan i modersmålsundervisningen undervisas i sitt eget modersmål.

läroanstalt med kommunen som huvudman eller vid ett privat vuxengymnasium saknar hemort eller om han har hemort på Åland betalas huvudmannen med statens medel ett belopp som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

28 §

 Om en studerande som avses i 1 mom. vid en

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av lagen om privata skolor med främmande undervisningsspråk**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till lagen den 28 juni 1963 om privata skolor med främmande undervisningsspråk (373/63) nya 3 a, 3 b och 3 c §§ som följer:

3 a §

Undervisningsministeriet beviljar huvudmannen för skolan utan ansökan årligen statsandel enligt bärkraftsklassen i elevens hemkommun och den skala som stadgas i 8 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Statsandelen beräknas på ett belopp som fås när skolans elevantal multipliceras med det enligt 10 § nämnda lag fastställda riksomfattande genomsnittliga beloppet för priset per enhet som ligger till grund för statsandelen till grundskolan.

Av särskilda skäl kan undervisningsministeriet inom ramen för statsbudgeten bevilja en skola ett extra bidrag.

3 b §

Elevens hemkommun är skyldig att till hu-

vdmannen för en skola med främmande undervisningsspråk betala en betalningsandel för en elev som går i skolan. Hemkommunens betalningsandel beräknas så att från det belopp som avses i 3 a § dras av det belopp som bestäms per elev enligt bärkraftsklassen för elevens hemkommun.

3 c §

Om betalning av statsandel och hemkommunens betalningsandel, beräkning av elevantalen och lämnandet av uppgifter och om ändringsökande gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och stadgas med stöd av den.

Om statsandelen gäller dessutom vad som i

45 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet stadgas om betalning av utebliven förmån, om återbetalning av grundlös förmån, om när betalningsskyldigheten förfaller samt om vite.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

5.

Lag

om ändring av lagen om yrkesläroanstalter

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 10 april 1987 om yrkesläroanstalter (487/87) 21 § och 31 c § 3 mom., sådana dessa lagrum lyder i lag av den 3 augusti 1992 (717/92), samt

ändras 31 c § 2 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 3 augusti 1992, som följer:

31 c §

Hemkommunens betalningsandel

motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

Om en elev saknar hemkommun eller om han har hemort på Åland betalas läroanstaltens huvudman med statens medel ett belopp som

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

6.

Lag

om ändring av 4 § lagen om musikläroanstalter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 4 § 2 mom. lagen den 10 april 1987 om musikläroanstalter (402/87), sådant det lyder i lag av den 3 augusti 1992 (723/92), som följer:

4 §

som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

Om en elev saknar hemkommun eller om han har hemkommun på Åland, betalas läroanstaltens huvudman för en sådan elev som avses 1 mom. med statens medel ett belopp

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

7.

Lag**om ändring av 18 § lagen om folkhögskolor med statsandel**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 18 § 4 mom. lagen den 17 december 1993 om folkhögskolor med statsandel (1218/93), som följer:

18 §

statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

Om en elev saknar sådan hemkommun som avses i 3 mom. eller om han har hemkommun på Åland, betalas läroanstaltens huvudman med statens medel ett belopp som motsvarar

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

8.

Lag**om ändring av 21 § lagen om idrottsutbildningscentrer med statsandel**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 21 § 4 mom. lagen den 21 augusti 1992 om idrottsutbildningscentrer med statsandel (801/92), som följer:

21 §

Hemkommunens betalningsandel

med statens medel ett belopp som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

Om en elev saknar sådan hemkommun som avses i 3 mom. eller om han har hemkommun på Åland, betalas läroanstaltens huvudman

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

9.

L a g**om upphävande av 39 § 2 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas

1 §
Härmed upphävs 39 § 2 mom. lagen den 3
augusti 1992 (705/92), sådant det lyder i lag av
den 26 juli 1993 (718/93).

2 §
Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

Helsingfors den 23 september 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Undervisningsminister *Olli-Pekka Heinonen*

1.

Lag**om ändring av grundskolelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i grundskolelagen av den 27 maj 1983 (476/83) 27 § 2 mom., sådant det lyder i lag av den 8 februari 1991 (261/91), samt

fogas till 4 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 25 januari 1991 (171/91), ett nytt 4 mom. och till 84 c §, sådan den lyder i lag av den 3 augusti 1992 (707/92) ett nytt 2 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

I grundskolan kan dessutom på de grunder som undervisningsministeriet fastställer anordnas förberedande undervisning för grundskoleundervisningen för invandrare som har uppnått eller uppnår läropliktsåldern.

27 §

På grundskolans lågstadium undervisas i antingen det andra inhemska språket eller ett främmande språk och på högstadiet i såväl det andra inhemska språket som ett främmande språk såsom gemensamma ämnen. *En elev som bor inom samernas hembygdsområde kan med samtycke av elevens vårdnadshavare i läroämnet modersmålet undervisas i samiska och finska samt som främmande språk i samiska, enligt vad som bestäms i läroplanen.* Denna kan även omfatta andra läroämnen som hör till grundskolans uppgifter och om vilka stadgas genom förordning.

På grundskolans lågstadium undervisas i antingen det andra inhemska språket eller ett främmande språk och på högstadiet i såväl det andra inhemska språket som ett främmande språk såsom gemensamma ämnen. *En elev med samiska eller ett främmande språk som modersmål kan i modersmålsundervisningen undervisas i sitt eget modersmål. Läroplanen kan också omfatta andra läroämnen som hänför sig till grundskolans uppgifter enligt vad som stadgas genom förordning.*

84 c §

Om de som deltar i undervisning som avses i 4 § 4 mom. saknar hemkommun, betalas den som anordnar undervisningen med statens medel ett belopp som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 18 och 54 b §§ gymnasielagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gymnasielagen av den 27 maj 1983 (477/83) 18 § 2 mom. och 54 b § 2 mom., 18 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 15 maj 1992 (426/92), och 54 b § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 3 augusti 1992 (708/92), som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

18 §

Läroplanen kan enligt vad som stadgas genom förordning dessutom omfatta andra ämnen som hänför sig till gymnasiets uppgifter. Elever inom samernas hembygdsområde kan få undervisning i läroämnet samiska som modersmål. Till läroplanen hör även ämnesövergripande temastudier. I gymnasiet kan finnas klubbar i vars verksamhet även andra än gymnasiets elever kan delta. Gymnasieundervisning får meddelas även utanför skolan.

Läroplanen kan dessutom omfatta andra ämnen som hänför sig till gymnasiets uppgifter. En elev med samiska eller ett främmande språk som modersmål kan i modersmålsundervisningen undervisas i sitt eget modersmål. Till läroplanen hör även ämnesövergripande temastudier. I gymnasiet kan finnas klubbar i vars verksamhet även andra än gymnasiets elever kan delta. Gymnasieundervisning får meddelas även utanför skolan.

54 b §

Om en elev saknar hemkommun eller om han har hemort på Åland, betalas läroanstaltens huvudman med statens medel ett belopp som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av 13 och 28 §§ lagen om vuxengymnasier**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 13 § 2 mom. och 28 § 2 mom. lagen den 3 juni 1994 om vuxengymnasier (439/94) som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

13 §

Utöver vad som stadgas i 1 mom. kan i läroplanen i fråga om studerande med främmande modersmål ingå undervisning i hemspråk

Läroplanen kan utöver vad som stadgas i 1 mom. även omfatta andra allmänbildande ämnen som hänför sig till vuxengymnasiets upp-

Gällande lydelse

ket, i finska eller svenska som främmande språk samt andra allmänbildande ämnen som hör till uppgiften för ett vuxengymnasium och ämneshelheter som undervisas i flera ämnen.

Föreslagen lydelse

gifter och ämnesövergripande temastudier. *En studerande med samiska eller ett främmande språk som modersmål kan i modersmålsundervisningen undervisas i sitt eget modersmål.*

28 §

Om en i 1 mom. avsedd studerande vid ett kommunalt eller privat vuxengymnasium inte har någon hemkommun, skall till huvudmannen för vuxengymnasiet av statens medel betalas ett belopp som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

Om en som studerande avses i 1 mom. vid en läroanstalt med kommunen som huvudman eller vid ett privat vuxengymnasium saknar hemort *eller om han har hemort på Åland* betalas huvudmannen med statens medel ett belopp som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av lagen om yrkesläroanstalter**

I enlighet med riksdagens beslut *upphävs* i lagen den 10 april 1987 om yrkesläroanstalter (487/87) 21 § och 31 c § 3 mom., sådana dessa lagrum lyder i lag av den 3 augusti 1992 (717/92), samt *ändras* 31 c § 2 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 3 augusti 1992, som följer:

Gällande lydelse

21 §

Antal undervisningstimmar

Om kommunala och privata läroanstalters kalkylerade antal undervisningstimmar samt om antalet undervisningstimmar vid statliga läroanstalter stadgas genom förordning och föreskrivs med stöd av den vid behov genom undervisningsministeriets beslut. Antalet undervisningstimmar skall beräknas utgående från läroanstaltens utbildningsuppgift, antalet studerande samt andra faktorer som närmare stadgas genom förordning.

Föreslagen lydelse

21 §

Antal undervisningstimmar

(upphävs)

31 c §

Hemkommunens betalningsandel

Om eleven inte har någon hemkommun, skall till läroanstaltens huvudman av statsmedel betalas ett belopp som svarar mot statsan-

Om en elev saknar hemkommun *eller om han har hemort på Åland* betalas läroanstaltens huvudman med statens medel ett belopp som

Gällande lydelse

delen och hemkommunens betalningsandel.

Elevens hemkommun skall till landskapet Åland erlægga en betalningsandel per elev enligt samma grunder som de i 1 mom. nämnda lagen stadgar om den betalningsandel som elevens hemkommun skall betala till staten.

Föreslagen lydelse

motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

(upphävs)

*Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förut-
sätter får vidtas innan den träder i kraft.*

6.

Lag**om ändring av 4 § lagen om musikleäroanstalter**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 4 § 2 mom. lagen den 10 april 1987 om musikleäroanstalter (402/87), sådant det lyder i lag av den 3 augusti 1992 (723/92), som följer:

Gällande lydelse

Om eleven inte har någon hemkommun, skall till läroanstaltens huvudman för en sådan elev som avses i 1 mom. av statsmedel betalas ett belopp som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

Föreslagen lydelse

4 §

Om en elev saknar hemkommun *eller om han har hemkommun på Åland*, betalas läroanstaltens huvudman för en sådan elev som avses i 1 mom. med statens medel ett belopp som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

*Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förut-
sätter får vidtas innan den träder i kraft.*

7.

Lag**om ändring av 18 § lagen om folkhögskolor med statsandel**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 18 § 4 mom. lagen den 17 december 1993 om folkhögskolor med statsandel (1218/93), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

Hemkommunens betalningsandel

Har en studerande ingen sådan hemkommun som avses i 3 mom., betalas till huvudmannen för läroanstalten av statens medel ett belopp som motsvarar hemkommunens betalningsandel.

Om en elev saknar sådan hemkommun som avses i 3 mom. *eller om han har hemkommun på Åland*, betalas läroanstaltens huvudman med statens medel ett belopp som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

*Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förut-
sätter får vidtas innan den träder i kraft.*

8.

Lag**om ändring av 21 § lagen om idrottsutbildningscentrer med statsandel**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 21 § 4 mom. lagen den 21 augusti 1992 om idrottsutbildningscentrer med statsandel (801/92), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §

Hemkommunens betalningsandel

Har en studerande ingen sådan hemkommun som avses i 3 mom., betalas till huvudmannen för läroanstalten av statens medel ett belopp som motsvarar hemkommunens betalningsandel.

Om en elev saknar sådan hemkommun som avses i 3 mom. *eller om han har hemkommun på Åland*, betalas läroanstaltens huvudman med statens medel ett belopp som motsvarar statsandelen och hemkommunens betalningsandel.

*Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förut-
sätter får vidtas innan den träder i kraft.*

9.

Lag

om upphävande av 39 § 2 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut stadgas

Gällande lydelse

39 §

 Statsandel enligt 1 mom. 1 punkten beviljas
 läroanstaltens huvudman för elever med hemort i
 landskapet Åland.

Föreslagen lydelse

1 §

Härmed upphävs 39 § 2 mom. lagen den 3
 augusti 1992 (705/92), sådant det lyder i lag av
 den 26 juli 1993 (718/93).

2 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.
